

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้เริ่มมีแผนพัฒนาประเทศอย่างเป็นทางการ เมื่อปี พ.ศ.2504 จนถึงปัจจุบันอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ในแผนฉบับนี้มีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาชนบทก่อนข้างชัดเจน จากการขยายตัวในการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของกรุงเทพมหานคร และแต่ละภูมิภาคประชากรยังคงดำรงชีพด้วยการทำการเกษตร ซึ่งผลิตไม่แน่นอนก่อให้เกิดปัญหาความยากจน ในที่สุดก็หลั่งไหลเข้าสู่กรุงเทพมหานครเพื่อหางานทำ

จากปัญหาเหล่านี้ รัฐบาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหาเหล่านี้ เพื่อนำประเทศไปสู่การพัฒนาและขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจโดยรวม จึงได้มีแนวความคิดในการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคทั้งในด้านแรงงานและรายได้ของประชากร รวมทั้งเป็นการชะลอการขยายตัวของเมืองหลวง จึงได้มีแนวทางในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดของกระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดตั้ง “นิคมอุตสาหกรรม” ทั่วประเทศ และได้เกิดการพัฒนา นิคมอุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นการสร้างงาน และสร้างเมืองอุตสาหกรรมใหม่ ดังเช่นในภาคตะวันออก โดยเปิดประตูเศรษฐกิจการลงทุนพื้นที่ใหม่และนั่นคือจุดกำเนิดนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Seaboard Development Program)

นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด โรงงาน และชุมชนรอบๆ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ในการพัฒนาและบริหารงานต้องมีคุณภาพ มีวิสัยทัศน์ หรือจุดประสงค์ร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดคุณภาพด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจ การจัดการ การบำรุงรักษา คุ้มครองดูแลทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมส่วนรวม ทดแทนความขัดแย้งทั้งในระดับหน่วยงานรัฐเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ หรือผลประโยชน์ระหว่างเอกชน หรือชุมชน”

จากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ที่ได้กล่าวว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับ เสรีภาพทางการสื่อสาร รวมทั้งสื่อมวลชนไว้ในมาตราที่ 39 และ 40 ซึ่งนับเป็นการเปลี่ยนแปลงนโยบาย แนวคิดของการบริหารจัดการ การสื่อสาร โทรคมนาคม ของประเทศไทย โดยบทบัญญัติในมาตรา 40 ระบุว่า

“คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินการตามวรรคสองต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชน ในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม”

จากปัญหาต่างๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้นในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) จึงมีนโยบายในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้สาธารณชน (ชุมชนรอบๆ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด) เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น และมั่นใจในการบริหารจัดการที่เป็นระบบและใสสะอาด ดังนั้นจึงจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์เชิงรุกของสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด โดยใช้สื่อวิทยุในการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานด้านมวลชนสัมพันธ์ (Public Outreach) ควบคู่กันไป ซึ่งมีทั้งโครงการที่ทำร่วมกัน และแยกกันทำของแต่ละหน่วย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และทั่วถึงแก่ชุมชนรอบๆ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด

“วิทยุ” (Radio) เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง ที่มีหน้าที่เช่นเดียวกับสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ คือมีหน้าที่ในการเสนอข่าวข้อเท็จจริง (Informative function) การเสนอความคิดเห็น (Opinion function) การให้ความบันเทิง (Entertainment function) การให้การศึกษา (educational function) การเป็นผู้คอยท้วงติงเพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชน (Guardian) การเผยแพร่โฆษณา (Publicity & Advertising) และหน้าที่ในการให้บริการแก่สาธารณะ (Public service) (วิรัช อภิรัตน์กุล, 2532 : 179)

สื่อวิทยุกระจายเสียงจะก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะ จำเป็นต้องมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายท่ามกลางพลวัตแห่งการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมทั้งในระดับต่างประเทศ จึงเป็นประเด็นปัญหาที่หน่วยงานองค์กร ที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันคิดหาแนวทางปรับปรุงการดำเนินการของวิทยุกระจายเสียง เพื่อให้วิทยุกระจายเสียงในท้องถิ่นต่างๆ ให้บริการข่าวสารแก่ประชาชนหรือชุมชนได้ประโยชน์สูงสุด โดยรูปแบบหนึ่งที่สถานีวิทยุกระจายเสียงจะทำได้คือการเป็นวิทยุสาธารณะ อยู่ในรูปลักษณะวิทยุกระจายเสียงชุมชน (Community Radio) ซึ่งมีการดำเนินการในประเทศต่างๆ หลายประเทศ ส่วนประเทศไทยมีแนวโน้มการเกิดรายการวิทยุชุมชนเพิ่มมากขึ้น

จากงานวิจัยที่สุรินทร์ แปลงประสบโชค ศึกษาเรื่องวิทยุกระจายเสียงชุมชน เมื่อปี พ.ศ.2533-2534 ได้ทำการทดลองจัดรายการวิทยุกระจายเสียงชุมชนขึ้น ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดจันทบุรี ระบบ เอฟ เอ็ม ความถี่ 90.25 เมกะเฮิรตซ์ ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2533 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2534 โดยผลิตรายการวันละประมาณ 55 นาที ผลการศึกษาได้ยืนยันว่าผู้ฟังส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการของวิทยุกระจายเสียงชุมชน ผู้ฟังรายการร้อยละ 95.4 เห็นควรให้จัดรายการต่อไป ผู้ฟังจะนิยมฟังรายการในช่วงเวลาดังกล่าวมากขึ้น ผู้ฟังจะมีความพึงพอใจในการรับฟังวิทยุกระจายเสียงเพิ่มขึ้น จะได้ประโยชน์จากการฟังวิทยุกระจายเสียงมากขึ้น (สุรินทร์ แปลงประสบโชค, 2534)

จากการทดลองจัดรายการวิทยุกระจายเสียงชุมชนของอุษา จันทรประภาส ศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ฟังรายการวิทยุกระจายเสียงชุมชน ของทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดจันทบุรี เมื่อปี พ.ศ.2534 โดยจัดรายการชื่อว่า “สร้างสรรค์จันทบุรี” ออกอากาศระบบ เอฟ เอ็ม และ เอ เอ็ม ออกอากาศวันละหนึ่งชั่วโมง โดยศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อรายการวิทยุกระจายเสียงชุมชน ลักษณะการใช้ประโยชน์และและความพึงพอใจของผู้ฟัง จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าผู้ฟังส่วนใหญ่เคยฟังรายการวิทยุกระจายเสียงชุมชน ผู้ฟังส่วนใหญ่มีความเห็นว่ารูปแบบรายการน่าสนใจ รายการได้เสนอข่าวและสาระน่ารู้เกี่ยวกับท้องถิ่น และเป็นรายการที่มีกรรมการบริหารและจัดรายการโดยตัวแทนของคนในท้องถิ่น ผู้ฟังมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในระดับมากโดยเฉพาะเรื่องที่เป็นเนื้อหาสาระของรายการ ให้ความรู้ และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่ออาชีพ และการดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นรายการที่เป็นเสียงให้ประชาชน วิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ข่าวสาร ข้อมูล และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น (อุษา จันทรประภาส, 2535)

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง ระบบ เอฟ.เอ็ม. กำลังส่ง 1 กิโลวัตต์ ตั้งอยู่เลขที่ 80/6 หมู่ที่ 2 ถนนระยอง-บ้านค่าย ตำบลน้ำคอก อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง เดิมเป็นที่ดินสาธารณะประจำตำบล ห่างจากตัวเมืองระยองประมาณ 2 กิโลเมตร การจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง นี้เป็นนโยบายของกรมประชาสัมพันธ์ที่จะเผยแพร่ข่าวสารของรัฐบาลและของหน่วยงานราชการในท้องถิ่น รวมทั้งเป็นการรับเสียงสะท้อนปัญหาต่างๆ จากประชาชนสู่รัฐบาล จึงได้ขยายการจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ขึ้นในส่วนภูมิภาค

ขอบเขตการให้บริการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง สามารถครอบคลุมพื้นที่จังหวัดระยองและในต่างจังหวัดที่ได้รับรายงานทางโทรศัพท์ และจดหมายดังนี้

อำเภอท่าใหม่ อำเภอเมือง อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
 อำเภอสาคู อำเภอศรีราชา อำเภอเมือง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
 อำเภอเขาสมิง อำเภอเมือง อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด

ด้วยระบบทางส่งสัญญาณมีกำลังส่งกระจายเสียง 1 กิโลวัตต์ ยี่ห้อ QUEST ระบบ
 สายอากาศเป็นแบบ PANEL DIPOLE 4 ทิศทาง การกระจายเสียงคลื่นแบบ CIRCULAR
 POLARIZATION (CP) ติดตั้งโดยบริษัท ล็อกเล็ (ประเทศไทย) จำกัด ผู้วิจัยตั้งเห็นประโยชน์ที่
 จะมีต่อการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) คือการศึกษาวิจัยเฉพาะประชาชนในชุมชน
 ที่อยู่ใกล้กับนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดมากที่สุด และมีผลกระทบต่อชุมชนมากที่สุดด้วย คือ
 ชุมชนมาบชูด ชุมชนหนองแฟบ ชุมชนตากวน ชุมชนวัดโสภณ ชุมชนกรอกยายชา

ดังนั้นในวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ.2543 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
 จังหวัดระยอง มีหนังสือที่ รย.0017.1/29314 แจ้งให้สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด
 ออกอากาศรายการวิทยุโครงการ “ส่วนราชการพบประชาชนเพื่อคนระยอง” โดยมีวัตถุประสงค์ที่
 จะสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชน ด้วยเหตุผลดังกล่าวสำนักงาน
 นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดจึงได้ร่วมจัดรายการวิทยุกระจายเสียงชุมชน โดยออกอากาศในรายการ
 วิทยุเพื่อชุมชน “ใต้ฟ้าสีคราม” เวลาออกอากาศ 9.30-10.00 น. โดยมีนโยบายที่จะเผยแพร่ข่าวสาร
 ของสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด รวมถึงการเผยแพร่ข่าวสารของหน่วยงานราชการใน
 ท้องถิ่นเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาผลกระทบ รวมถึงการเปิดเผย ความโปร่งใส และได้รับรู้ รับฟังข้อมูล
 ข้อคิดเห็นต่างๆ พร้อมๆ กันไป และยังเป็นหู เป็นตา เป็นที่พึ่งของชุมชนในการร้องเรียน ในกรณี
 โรงงานมีการปล่อยทิ้งกากของเสียการลักลอบปล่อยน้ำทิ้งไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น สื่อวิทยุที่จัดนี้
 ยังจะเป็นผู้ช่วยหน่วยงานราชการในการกำกับดูแลโรงงานโดยอ้อม กล่าวคือหากโรงงานยังปล่อยไม่
 ยอมแก้ไขหรือลักลอบกระทำผิดกฎหมายบ่อยๆ ก็อาจจะตกเป็นข่าวในเชิงลบได้ การห่วงเกรงต่อ
 ภาพลักษณ์ของบริษัทฯ ในการละเลยเรื่องสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ
 ของบริษัทฯ อันรวมถึงบริษัทฯ แม้ในต่างประเทศด้วย และมีการดำเนินการแจ้งนโยบายในการ
 กำกับดูแล แก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นความสำคัญอันดับแรกด้วย เนื่องจากการปล่อยมลพิษ
 จนต้องตกเป็นข่าวในเชิงลบอาจจะสูญเสียภาพลักษณ์ ความน่าเชื่อถือด้วย รวมทั้งเป็นการรับเสียง
 สะท้อนปัญหาต่างๆ จากชุมชนรอบๆ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรจะศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้ชุมชนมาบตาพุดสนใจรับฟัง
 รายการวิทยุเพื่อชุมชน “ใต้ฟ้าสีคราม” การศึกษาในครั้งนี้มีน้อยเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการ
 การนำไปใช้ปรับปรุงการจัดรายการ ตลอดจนเป็นตัวอย่างให้กับรายการวิทยุในลักษณะเดียวกัน ให้
 มีข้อมูลประกอบการจัดรายการให้ตรงตามความต้องการของผู้รับฟังรายการ

1.2 ปัญหาในการวิจัย

1.2.1 โครงสร้างการบริหารจัดการรายการวิทยุเพื่อชุมชน “ได้ฟ้าสีคราม” ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง มีลักษณะอย่างไร

1.2.2 รูปแบบและเนื้อหาของรายการวิทยุเพื่อชุมชน “ได้ฟ้าสีคราม” ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง เป็นอย่างไร

1.2.3 แนวทางการพัฒนารายการวิทยุเพื่อชุมชน “ได้ฟ้าสีคราม” ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง เพื่อให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีลักษณะอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1.3.1 เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างการบริหารจัดการรายการวิทยุเพื่อชุมชน “ได้ฟ้าสีคราม” ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง

1.3.2 เพื่อเข้าใจรูปแบบและเนื้อหาของรายการวิทยุเพื่อชุมชน “ได้ฟ้าสีคราม” ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง

1.3.3 เพื่อแสวงหาแนวทางการพัฒนารายการวิทยุเพื่อชุมชน “ได้ฟ้าสีคราม” ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง

1.4 นิยามศัพท์

วิทยุกระจายเสียงเพื่อชุมชน (Community Radio) หมายถึง วิทยุกระจายเสียงท้องถิ่นที่จัดและดำเนินการ โดยยึดความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก ประชาชนสามารถเข้าถึงสื่อ เข้ามามีส่วนร่วม และสามารถดำเนินการบริหารจัดการตนเองได้

สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อชุมชน หมายถึง สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง ระบบ เอฟ.เอ็ม. ความถี่ 91.75 เมกะเฮิร์ตซ์ กำลังส่ง 1 กิโลวัตต์

รายการวิทยุเพื่อชุมชน หมายถึง รายการวิทยุที่ออกอากาศในสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชน การประชาสัมพันธ์ เรื่องราวร้องทุกข์ เพื่อประโยชน์ของชุมชนในท้องถิ่น เช่น รายการวิทยุเพื่อชุมชน “ได้ฟ้าสีคราม” ออกอากาศเวลา 10.00-11.00 น.

รูปแบบรายการวิทยุเพื่อชุมชน หมายถึง ลักษณะการนำเสนอรายการที่ออกอากาศทางรายการวิทยุเพื่อชุมชน จังหวัดระยอง ได้แก่ รายการพูดคุย รายการข่าว รายการสารคดี รายการนิยายสารทางอากาศ รายการสารบันเทิง ปกิณกะ รายการละคร รายการดนตรี

เนื้อหารายการวิทยุเพื่อชุมชน หมายถึง ลักษณะของสารที่ปรากฏในรายการวิทยุเพื่อชุมชน จังหวัดระยอง ได้แก่ เนื้อหาที่เป็นข้อมูลทั้งสารและความเป็นจริง เนื้อหาที่ให้ความรู้ด้านต่างๆ เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับสังคม การเมือง เศรษฐกิจ สุขภาพ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา การเกษตร สิ่งแวดล้อม เนื้อหาที่เป็นความบันเทิง เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับเพลง กีฬา

การบริหารจัดการวิทยุเพื่อชุมชน หมายถึง วิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานของวิทยุเพื่อชุมชน

เขตบริการ หมายถึง พื้นที่ที่สามารถรับฟังการกระจายเสียงได้อย่างชัดเจน ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง ระบบ เอฟ.เอ็ม ความถี่ 91.75 เมกะเฮิร์ตซ์

ประชาชน หมายถึง ผู้ฟังกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่ทำการศึกษา คือชุมชนในเทศบาลตำบลมาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดรายการวิทยุเพื่อชุมชน “ได้ฟ้าสีคราม”

การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้ฟังกลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมในรายการวิทยุเพื่อชุมชน จังหวัดระยอง นอกเหนือจากการเป็นแค่เพียงผู้รับสาร และผู้ใช้สารธรรมดา แต่ยังเป็นทั้งผู้วางแผนงาน กำหนดนโยบาย ผู้ร่วมคิด ผู้กำหนดรูปแบบและเนื้อหารายการ เป็นผู้ผลิต ผู้ดำเนินรายการ เพื่อนำเสนอความต้องการของกลุ่มชุมชน ผ่านทางสื่อวิทยุ โดยกำหนดไว้ 3 ระดับ ตั้งแต่ขั้นก่อนการผลิต (Pre-production Stage) ขั้นการผลิต (Production Stage) ขั้นหลังการผลิต (Post-production Stage)

การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและผลิตรายการวิทยุเพื่อชุมชน “ได้ฟ้าสีคราม”

แนวทางการพัฒนารายการวิทยุเพื่อชุมชน หมายถึง สิ่งที่ประชาชนในชุมชนจังหวัดระยอง ต้องการให้มียุอยู่ในรายการวิทยุเพื่อชุมชน วิธีการดำเนินงานของรายการวิทยุเพื่อชุมชน ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการรายการวิทยุเพื่อชุมชน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาโครงสร้างการบริหารจัดการ รูปแบบและเนื้อหารายการวิทยุเพื่อชุมชน รวมถึงแนวทางการพัฒนารายการวิทยุเพื่อชุมชน และนำไปสู่การสนับสนุนของนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินรายการวิทยุเพื่อชุมชนของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง โดยศึกษารายการวิทยุเพื่อชุมชนมีการกระจายเสียงเพื่อชุมชน โดยใช้ชื่อว่ารายการวิทยุเพื่อชุมชน “ได้ฟ้าสีคราม” ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง ระบบ เอฟ.เอ็ม. ความถี่ 91.75 เมกะเฮิร์ตซ์ ตั้งแต่เดือนตุลาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2548 เป็นเวลา 3 เดือน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในปัจจุบันรายการวิทยุเพื่อชุมชนมีบทบาทมากขึ้น เพราะเป็นสื่อที่มีราคาไม่แพง สามารถส่งสารไปยังผู้รับจำนวนมากในเวลาพร้อมกัน และหัวข้อวิทยานิพนธ์เกี่ยวข้องกับองค์กรที่ผู้เขียนทำงานอยู่

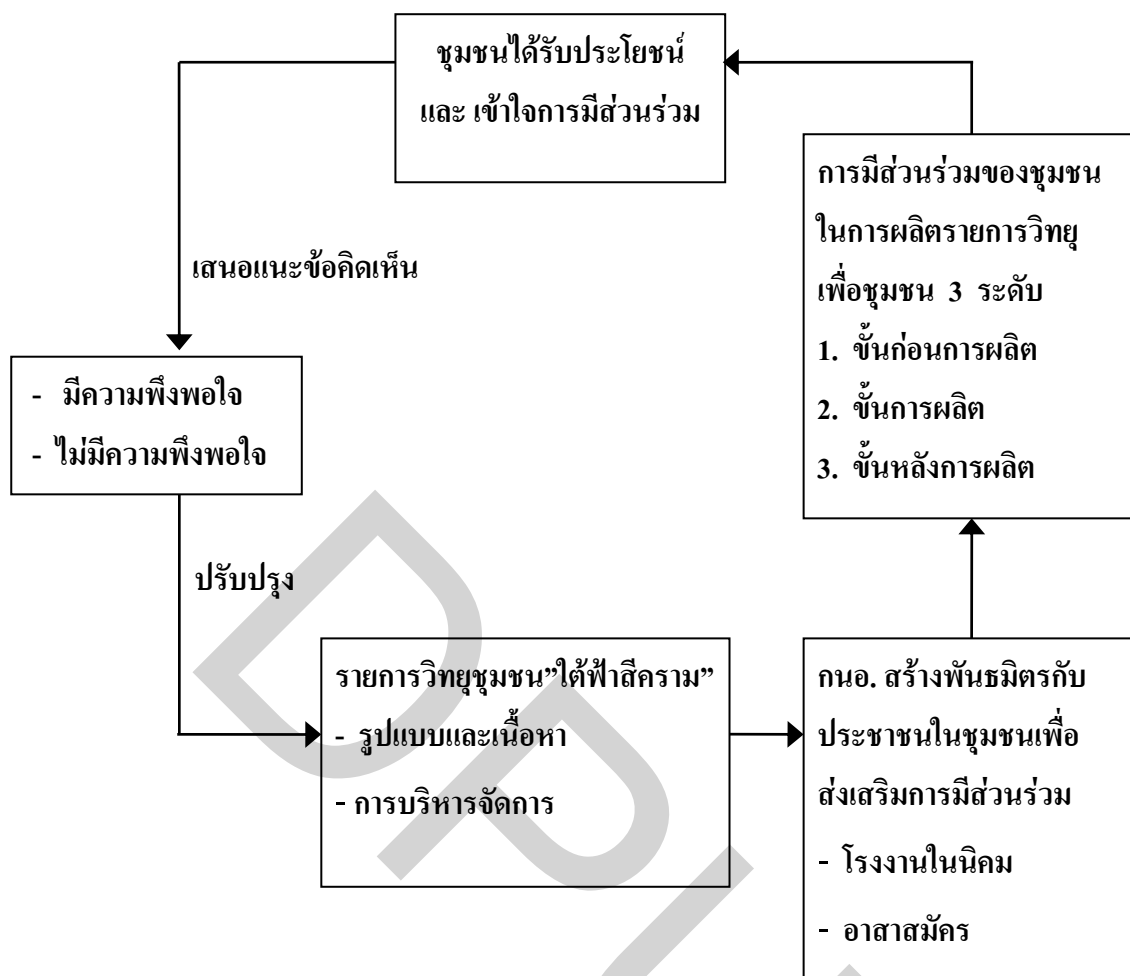
1.6.1 เป็นประโยชน์โดยการสื่อสารระหว่างองค์กรกับชุมชนดีขึ้น ในลักษณะการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินการจัดการรายการวิทยุเพื่อชุมชน “ได้ฟ้าสีคราม” ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย)

1.6.2 ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางการพัฒนา และการนำไปปรับปรุงการจัดการรายการวิทยุเพื่อชุมชนในสถานีอื่นๆ โดยเฉพาะหน่วยงานราชการของรัฐที่ต้องการสื่อสารให้ชุมชนที่มีปัญหาได้เข้าใจ และรับทราบข่าวสารของหน่วยงานราชการของรัฐนั้นๆ เพื่อจะได้ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 40 และพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2543 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 – 2544) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนและส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกระดับ

1.6.3 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาในการศึกษาเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ในการดำเนินการจัดการรายการวิทยุเพื่อชุมชนในการกระจายเสียงชุมชนในประเทศไทย ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจเรื่องนี้

1.7 กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในเรื่อง ศักยภาพของรายการวิทยุเพื่อชุมชนในการพัฒนาการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษา: รายการวิทยุเพื่อชุมชน “ได้ฟ้าสีคราม” ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้มีแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ได้ ก็เพราะได้กำหนดกรอบแนวคิดไว้ดังแผนภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดรายการวิทยุเพื่อชุมชน